

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תתנח

ערב שבת-קודש
פרשת וארא
כ"ד בטבת ה'תשע"א

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ד בטבת ה'תשע"א – ב' בשבט ה'תשע"א

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ד בטבת	הלי גזילה ואבידה פרק ד-ו.	הלי טומאת מת פרק י.	מליית רמו.
ש"ק	כ"ה בטבת	פרק ז-ט.	פרק יא.	מליית רסה.
א'	כ"ו בטבת	פרק י-יב.	פרק יב.	מליית רסו.
ב'	כ"ז בטבת	פרק יג-טו.	פרק יג.	מייע קצד.
ג'	כ"ח בטבת	פרק טז-יח.	פרק יד.	מליית רסט. מייע רד.
ד'	כ"ט בטבת	הלי חובל ומוזיק.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק טו.	מייע רלו.
ה'	א' בשבט	פרק ד-ו.	פרק טז.	מייע רלו.
ו'	ב' בשבט	פרק ז-ח. הלי רוצח ושמירת נפש.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק יז.	מייע רלו. מליית רפט. רצו'.

זמני השבוע *

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה	
5.13	4.46.1	12.14	11.44	9.11	6.49	5.46	5.24	4.35	ו', כ"ד בטבת
5.13	4.46.7	12.14	11.44	9.11	6.49	5.47	5.24	4.36	ש"ק, כ"ה בטבת
5.14	4.47.4	12.15	11.45	9.11	6.50	5.47	5.24	4.36	א', כ"ו בטבת
5.15	4.48.2	12.15	11.45	9.12	6.50	5.47	5.25	4.36	ב', כ"ז בטבת
5.15	4.48.9	12.16	11.46	9.12	6.50	5.47	5.25	4.37	ג', כ"ח בטבת
5.16	4.49.7	12.16	11.46	9.12	6.50	5.47	5.25	4.37	ד', כ"ט בטבת
5.17	4.50.5	12.17	11.47	9.13	6.50	5.48	5.25	4.37	ה', א' בשבט
5.18	4.51.3	12.17	11.47	9.13	6.50	5.48	5.25	4.37	ו', ב' בשבט

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י
5:29	4:28	5:26	4:24	5:27	4:24	5:25	4:23	5:29	4:28
5:34	4:34	5:31	4:29	5:32	4:29	5:30	4:19	5:34	4:34

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעל-יד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

לצאת 'חוצה' עם 'בגדי כהונה' וכל ההסתרים יתבטלו

ביום ההילולא מתעוררת מחדש השמחה מעליית הנשמה ביום ההסתלקות, במיוחד אצל נשמה חדשה, שעלייה זו נעשית אצלה בפעם הראשונה • לאחר שנשחקה האבן הטובה כדי להציל את בן המלך - גדלה פי כמה האחריות אם לא יכניסוה לפיו של הבן, ותלך לאיבוד.. • ההוראה מכ"ה טבת: "עת לעשות לה' " - בזמן הזה יש להפיץ המעיינות חוצה לכול יהודי באשר הוא • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

- דלכאורה, מששת ימי בראשית עברו כבר רבבות ימים, ולמה נקרא "יום ראשון", "יום שני"? - ומבואר בזה³, שבבוא יום השבת נכללים ועולים בו הימים שלפני זה (דכשם שבשבת בראשית נאמר "ויכולו גו' ויכל אלוקים ביום השביעי", כן הוא גם בכל שבוע), כך, ש"הימים הראשונים יפלו"⁴, ולכן לאחרי יום השבת מתחיל מנין הימים מחדש.

ונקודת העניין - שבכל שבוע חוזרים ונשנים כל העניינים שהיו בששת ימי בראשית, שלכן אומרים בשירו של יום המזמור המתאים להתהוות שהיתה ביום זה (כראיתא במסכת תמיד⁵), כיוון שבכל יום ראשון חוזרים ונשנים העניינים שהיו ביום ראשון דששת ימי בראשית, ועל דרך זה ביום שני, ובכל ימי השבוע, ולכן, כשם שכל ששת ימי בראשית נכללו בשבת בראשית, כן הוא גם בכל שבת, שכל המאורעות שבמשך כל השבוע נכללים ביום השבת.

א. ידוע שביום השבת-קודש נכללים ועולים כל ימי השבוע שלפני השבת, כמו שכתוב¹ "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלוקים ביום השביעי", היינו, שביום השביעי נכללים ועולים - "ויכולו" - "השמים והארץ וכל צבאם" שנבראו בששת ימי בראשית, ששת הימים שלפני השבת. ולכן איתא בגמרא² "כל המתפלל בערב שבת (ומעיד) ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית" - דלכאורה, כיוון שההתהוות דמעשה בראשית היא בששת ימי החול, ואמירת "ויכולו" היא בשבת, כיצד "נעשה שותף במעשה בראשית" על-ידי אמירת "ויכולו"? - כיוון שבשבת נכלל ועולה כל ההתהוות דששת ימי בראשית.

וזהו הטעם שבכל שבוע אומרים "היום יום ראשון בשבת", "היום יום שני בשבת", וכן הלאה

(3) לקו"ת שה"ש כה, סע"א. סה"מ תרע"ח עמ' רסט. תש"ד עמ' 192. תש"ה עמ' 167.
(4) לשון הכתוב - נשא ו,יב.
(5) בסופה. וש"נ.

(1) בראשית ב,א-ב. וראה אוה"ת עה"פ מב,ב ואילך. (כרך ג) תקח,א ואילך.
(2) שבת קיט, רע"ב (ובחדא"ג מהרש"א). שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס רסח (ושם סי"ב).

ב. כלפי מה הדברים אמורים?

בשבוע זה חל כ"ד טבת, יום ההילולא של רבינו הזקן, שנסתלק במוצאי שבת קודש פרשת שמות, אור ליום א' פרשת וארא, כ"ד טבת⁶. ונמצא, שביום השבת קודש זה נכלל עניינו של כ"ד טבת. ובפרט בקביעות שנה זו שכ"ד טבת חל ביום שישי, הרי זה בוודאי שייך ליום השבת, שהרי יום השישי לאחרי חצות שייך כבר ליום השבת, וזהו טעם המנהג⁷ שבעל ה"ארצי"ט" בערב שבת אומר גם את הקדיש שלאחרי "זמור שיר ליום השבת", ונמצא, שביום השבת קודש זה ישנו העניין של כ"ד טבת.

ולמעלה יותר¹⁵ - אין זה מגיע לעילוי שמקבלת על-ידי עבודתה למטה.

העלייה בהנשמה, נעשית בשעה שהיא מסיימת את כל העבודה שהיתה צריכה לפעול למטה. ולכן נחשבת ההסתלקות של צדיקים אלו לשמחה, כיוון שצדיקים פעלו והשלימו בוודאי את כל עבודתם, וכשעת ההסתלקות, באים הם לעלייה היותר נעלית.

וכיוון שבכל שנה חוזרים ונשנים אותם עניינים שהיו בפעם הראשונה¹⁶ - הנה בכל שנה, היארצי"ט של הצדיק הוא יום שמחה.

ג. אחד⁸ הטעמים לכך שיש צדיקים שיום הסתלקותם הוא יום שמחה⁹, הוא - לפי שבשעת ההסתלקות נשלמת התכלית דירידת הנשמה למטה¹⁰.

הכוונה בירידת הנשמה למטה היא - כמאמר¹¹: "ירידה צורך עלייה". על-ידי עבודת הנשמה בלימוד התורה וקיום המצוות, בהיותה למטה בגוף הגשמי, הרי היא מגעת למדרגה נעלית הרבה יותר מהמדרגה שבה היתה הנשמה למעלה¹², קודם ירידתה למטה ("חצובות מתחת כיסא הכבוד"¹³; "טהורה היא"¹⁴).

ד. שמחה שבאה מצד דבר חדש, שלא היה מעולם - הרי היא גדולה הרבה יותר משמחה שבאה מצד עניין שהיה כבר.

אף-על-פי שבכל פעם שהעניין קורה, הרי הוא מביא שמחה, מכל-מקום, כיוון שאפילו ביום ההסתלקות ממש אין זה חידוש, אין בזה שמחה גדולה כל-כך ("אזא געוואלדיקע שמחה"), כמו בעניין חדש, שבא בפעם הראשונה.

רוב הנשמות שבדרורות אלו אינם "נשמות חדשות"¹⁷. הם היו כבר בעולם הזה. במילא, השמחה מצד העלייה שמתעלים ביום ההסתלקות, אינה גדולה כל-כך, כיוון שעניין זה קורה אצלם לא

6 ראה לשון הצ"צ הנדפס במענה לשון בהקדמה. ובסו"ט פס"ד להצ"צ (קה"ת, תשל"ב) תמב"א (בהוצאת תשנ"ב - תיא"ב).

7 אג"ק ח"ג עמ' כ. ספר-המנהגים חב"ד ס"ע 79.

8 מכאן עד סוף השיחה - הוגה על-ידי כ"ק אדמו"ר (באדיש), ונדפס בלקו"ש ח"ג עמ' 852 ואילך. במהדורה זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.

9 ונקרא יום הילולא - ראה ד"ה להבין עניין הילולא דרשב"י בסה"מ תקס"ד (עמ' קא ואילך, ועם הגהות - באוה"ת עניינים עמ' ריח ואילך); במאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב (עמ' תרסו ואילך), ובסה"מ תרנ"ד (עמ' רסא ואילך). ועוד (מהנחה בלתי מוגה).

10 מה-שאין-זה בכל הצדיקים - מבואר בארוכה במ"א.

11 ראה כמציין במפתח ללקו"ת בערך נשמות: ירידה צורך עלייה.

12 שהרי אם העלייה היא רק שחוזרת להמקום שהיתה בו תחילה - לא היה כדאי כל העניין; "וואס לוינט זיך די גאנצע מעשה!?!... (מהנחה בלתי מוגה).

13 ראה זח"א קי"ג. א. ועוד.

14 ברכות-השח. וראה לקו"ת ר"פ האזינו.

15 ועד להורגא שעליה אמרו חז"ל (ב"ר פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, ג) "במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים", שנאמר (דברי הימים-ד, כג) "עם המלך במלאכתו ישבו שם", וכיוון שהקב"ה נמלך עם נש"י על התהוות העולמות, הרי מוכן שהנשמות היו קודם התהוות העולמות, והיינו, לא רק עולמות התחתונים, אלא גם עולם האצילות, דפשיטא שגם הוא בכלל "עולם", ויתירה מזה, שגם העניינים שלמעלה מאצילות נקראים בשם "עולמות", אף שאינם עלמין ממש (ראה תניא אגה"ק ס"כ קל"א). ונמצא, שהנשמה קודם ירידתה למטה היתה במדרגה נעלית יותר גם מהעניינים שלמעלה מאצילות (מהנחה בלתי מוגה).

16 ראה לב דוד (להחיד"א) פכ"ט (ע"פ מש"כ הרמ"ז בס' תיקון-שובבים). משנה ספ"ג דגיטין. שו"ת הר"י אירגס (בסו"ס מבוא-פתחים) ס"ה בארוכה.

17 ראה ספר הגלגולים רפ"ז. הובא בלקו"ת שה"ש נ"א. וראה גם שיחה כ"ף כסלו סמ"א (לעיל ריש עמ' 286).

מהגזע שלו, כיוון ש"האב זוכה לבן"²², ללא חילוק במצבו של הבן, שהרי בכל זאת הוא בן - יתבטלו אצלם כל המדידות וההגבלות, ויומשך כל המצטרך להם, הן בגשמייות, הן ברוחניות, וההמשכה²³ תהיה ללא מניעות כלל, "עד מהרה ירוץ דברו"²⁴.

ייתן השם יתברך, שנהיה "הולכים באורחותיו", במחשבה דיבור ומעשה עד בחיים היום-יומיים; וביחוד - שילמדו תורת החסידות - שעל זה מסר רבינו הזקן את נפשו - וינהגו במנהגיה והדרכותיה.

בפעם הראשונה. הם היו כבר למטה ונתעלו כבר בעת הסתלקותם. הן אמת שבכל פעם נעשית עליית הנשמה באופן אחר, אבל כיוון שכללות עניין העלייה היה כבר אצל הנשמה, אזי השמחה אינה גדולה כל-כך.

אבל נשמתו של רבינו הזקן היתה נשמה חדשה¹⁸. קודם לידתו של רבינו הזקן, לא היתה נשמתו אף פעם בעולם הזה. במילא יש בהסתלקות רבינו הזקן שמחה גדולה הרבה יותר מאשר בהסתלקות הצדיקים

אצל הרבי היה הסדר לקרב את כל בני-ישראל, מבלי להעמיד בפניהם תחילה איזה תנאי, והפיץ ונתן חסידות לכל בני-ישראל ממש

* * *

ו. בנוגע לכ"ה טבת - איתא בגמרא²⁵ ש"אותו היום עשאוהו יום-טוב":

"בעשרים וחמשה בטבת יום הר גריזים... שביקשו כותיים (שהעמידו בית-המקדש מזויף ("א פאלשן בית-המקדש") בהר גריזים²⁶) את בית אלוקינו מאלכסנדר מוקדון (שהיה מושל בכיפה²⁷) להחריבו, ונתנו להם (רשות). באו והודיעו את שמעון הצדיק, מה עשה, לכש בגדי כהונה... כיוון שראה (אלכסנדר מוקדון) לשמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לפניו. אמרו לו, מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה? אמר להם, דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בבית מלחמתי. אמר להם למה באתם?

(22) עדיות פ"ב מ"ט.

(23) כולל גם שמצד עניינו של יום השבת, תהיה ההמשכה בכל הקווין - הן בהקו והעלאה השייך להסעודה דמעלי שבתא, והן בהקו והמשכה השייך להסעודה דיומא דשבתא (ראה תו"א יתרו עג, סע"א ואילך. סידור (עם דא"ח) קסטא ואילך), ובפרט בסעודה שלישית, רעוא דרעוין (זח"ב פח, סע"ב) - מהנחה בלתי מוגה.

(24) תהילים קמז, טו. וראה לקו"ת ס"פ קרח.

(25) יומא סט, א.

(26) ראה יוסיפון ספ"ה. סדה"ד ג"א תמ"ח.

(27) ראה מגילה יא, סע"א ובתור"ה שלשה שם.

שאצלם לא היה העניין דנשמה חדשה, כיוון שהיה זה עניין חדש, שקורה בפעם הראשונה.

וכאמור, חוזרים ונשנים בכל שנה אותם העניינים שהיו בפעם הראשונה. ואם-כן, בכל שנה - בבוא יום כ"ד טבת, היארציית של רבינו הזקן - מאירה ונמשכת אותה שמחה גדולה¹⁹ (ובכל שנה - באופן נעלה יותר²⁰), שהיתה בשנת ההסתלקות (תקע"ג).

ה. בין העניינים שפועלת השמחה ישנו גם עניין "שמחה פורץ גדר"²¹. שמחה מבטלת מדידות והגבלות.

ייתן השם יתברך, שכל אלו שיש להם שייכות לרבינו הזקן - הן אלו שיש להם שייכות רוחנית אליו, ש"הולכים באורחותיו", אם במעשה, אם כדיבור, אם במחשבה; והן אלו שמקור חוצבם

(18) ראה סה"ש תש"ה עמ' 127 ואילך. תש"ו ריש עמ' 22. וש"נ.

(19) ולא רק ביום כ"ד טבת עצמו, אלא גם ביום השבת שלאחרי כ"ד טבת ישנה שמחה הנ"ל (מהנחה בלתי מוגה).

(20) ראה תניא אגה"ק סי"ד.

(21) ראה סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך.

גם לילך לאלכסנדר מוקדון עם בגדי כהונה... והיינו, שאין לשמור את המעיינות דתורת החסידות עבור יחידי סגולה בלבד, אלא צריך להיות "פיוצו מעינותיך חוצה"³¹, ודווקא עליידי זה מחריבים את בית-המקדש המזויף.

ט. הגמרא²⁵ שואלת: כיצד היה שמעון הצדיק יכול לילך לאלכסנדר מוקדון לבוש בבגדי כהונה, הרי "היוצא בהן למדינה אסור",
- ואחד התירוצים בגמרא הוא: "עת לעשות לה' הפרו תורתך"³², היינו, שזה גופא הוא דין בתורה, ש"כשבא עת לעשות דבר לשמו של מקום, מותר להפר בו תורה"³³.

וכן הוא בעניין הפצת המעיינות חוצה: אף-על-פי שבדורות שלפני זה היתה פנימיות התורה צריכה להיות עבור יחידי סגולה בלבד, ואסור היה להפיצה חוצה - הנה סדר זה היה יכול להיות כאשר הכל היה כתיקונו; אבל כאשר "עת לעשות לה'" - אזי צריכים ללבוש בגדי כהונה ולילך עמהם "חוצה", בכדי לבטל את כל ההעלמות וההסתרים³⁴. וכידוע³⁵ המשל של רבינו הזקן, לבן המלך שחלה, וציוה המלך לשחוק את האבן היקרה שבכתר המלך, וליתן בפיו של בן המלך, שמה יתכנס טיפה אחת! והרי מובן בפשיטות שבדרך כלל אין נתינת-מקום לשחוק את האבן היקרה שבכתר המלך, אבל במעמד ומצב שבנו של המלך נמצא בהעלם והסתור גדול, אזי הכול כדאי כדי לבטל את ההעלם וההסתור.

וכן הוא בנמשל בנוגע להפצת תורת החסידות - שמזמן לזמן, כאשר ההעלמות וההסתרים הולכים ומתגברים, אזי מיתוסף בהפצת החסידות במדה גדולה יותר, ועד שבדורנו ממש נעשית הפצת והמשכת תורת החסידות לכל ממש.

ועניין זה שייך במיוחד לשבת מברכים חודש שבט, החודש שבו חל יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר - שהרי אצל הרבי היה הסדר לקרב את כל

אמר, אפשר בית שמתפללים בו עליך ועל מלכותך שלא תחרב, יתעוך עובדי כוכבים להחריבו? אמר להם מי הללו? אמרו לו כותיים הללו... אמר להם, הרי הם מסורין בידכם... כיוון שהגיעו להר גריזים חרשוהו... כדרך שביקשו לעשות לבית אלוקיננו. ואותו היום עשאוהו יום-טוב".

י. מסיפור זה יכולים ללמוד כמה עניינים:
(א) אין לחשוב שהעיקר הוא שבית-המקדש האמיתי יהיה קיים, ולמי איכפת שישנו בית-המקדש מזויף. יש לדעת שזוהי טעות, שכן, "לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים"²⁸, ובמילא, כדי שבית-המקדש האמיתי יהיה בקיומו, צריכים להחריב את בית-המקדש המזויף, ודווקא אז יכולים להיות בטוחים בקיומו של בית-המקדש האמיתי.

(ב) לכאורה אינו מובן: כיוון שהניצחון של אלכסנדר היה עליידי זה שדמות דיוקנו של שמעון הצדיק היתה מנצחת לפניו, אם-כן, כאשר שמעון הצדיק צריך לפעול משהו על הכותיים, למה לו לילך ולבקש מאלכסנדר, הרי יכול הוא בעצמו להילחם נגדם? - אלא, שלא זו היא עבודתו של שמעון הצדיק. צריכים אמנם לשמור על קיומו של בית-המקדש האמיתי, ולהחריב את בית-המקדש המזויף, אבל, עבודתו של שמעון הצדיק היא - שצריך ללבוש בגדי כהונה, וכאשר שמעון הצדיק לובש בגדי כהונה, אזי בדרך ממילא נעשים כל העניינים כדבעי, שבית-המקדש המזויף מתבטל, ובית-המקדש האמיתי נשאר קיים בשלימותו.

יא. וההוראה מזה בנוגע לפועל בעבודתנו:
עניינם של בגדי כהונה הוא - תורת החסידות, שהיא פנימיות התורה, שהרי הקב"ה כהן הוא, כמאמר רז"ל²⁹ "אלוקיכם כהן הוא", ובגדי כהונה הם הלווישים של הקב"ה, שזוהי התורה בכלל, ופנימיות התורה בפרט, שהיא לבושו וכתרו של המלך³⁰.

והעבודה שלנו היא - ללבוש בגדי כהונה, ולא רק כאשר נמצאים בבית-המקדש ובירושלים, אלא

(31) משלי ה, טז. וראה תענית ז, א. אגה"ק דהבעש"ט - ס' כתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ.
(32) תהילים קיט, קכו.
(33) פרש"י יומא שם.
(34) ראה גם לקו"ש ח"ל עמ' 172. וש"נ.
(35) "התמים" ח"ב עמ' מט. אג"ק אדמו"ר מוהר"י צ"ח עמ' שכו ואילך. ועוד.

(28) פרש"י תולדות כה, כג. וראה פסחים מב, ב. וש"נ.
(29) סנהדרין לט, סע"א.
(30) ראה גם ת"מ ח"ד עמ' 60 ואילך. ח"ז עמ' 45.

שבשביל זה כדאי הכול, כנ"ל במשל.
ועלידי עבודה בהפצת המעיינות חוצה, שזהו
עניין בגדי כהונה (כנ"ל), אזי מחריבים את בית-
המקדש המזויף, ונמשך בית-המקדש האמיתי -
שהרי הוא "בנוי ועומד למעלה"³⁶ וצריך רק להיות
נמשך למטה, ועד שזוכים לקיום היעוד ש"לא ילמדו
עוד איש את רעהו גו' כי כולם ידעו אותי"³⁷, "כי
מלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים"³⁸.

(קטעים מהתוועדות שבת-קודש פרשת וארא,
כ"ה בטבת, מברכים החודש שבט ה'תשי"ז.
תורת-מנחם כרך יח, עמ' 334-328 - בלתי מוגה)

בני-ישראל, מבלי להעמיד בפניהם תחילה איזה
תנאי, והפיץ ונתן חסידות לכל בני-ישראל ממש.

9. המורס מכל האמור - שבזמן הזה צריכים לעסוק
בעניין הפצת המעיינות חוצה.
ויש להוסיף, שמלבד זאת שמצד ההעלמות
וההסתרים רצונו של האב שייקחו את האבן הטובה
שבכתר המלך ויתנו להבן, הנה עוד זאת, שלאחרי
שכבר לקחו את האבן הטובה שבכתר המלך ושחקו
אותה, הרי אם גם אז לא יכניסו אותה לפיו של
הבן, אזי האחריות היא גדולה ביותר, כיוון שהאבן
הטובה שבכתר המלך הולכת לאיבוד חס ושלום.
ולאידך גיסא, מובן גם גודל הזכות של כל אחד
שמשתדל בזה, שהרי רואים את יוקר העניין ועד
כמה הוא תופס מקום למעלה וגורם נחת רוח, עד

(36) פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. ועוד.

(37) ירמיה לא, לג. וראה רמב"ם הל' תשובה ספ"ט.

(38) ישעיה יא, ט. וראה רמב"ם שם, והל' מלכים בסופן.

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130

עניינו העיקרי של הנשיא - להביא לימות המשיח

להוסיף בביטול וההתקשרות לנשיא הדור

בעומדנו בשבת מכרכים חודש שבט, כולל ובמיוחד העשירי בשבט - צריך כל אחד ואחד לקבל על עצמו להוסיף ביתר שאת וביתר עוז במעשיו, תורתו ועבודתו של בעל ההילולא, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו, נצח, סלה ועד, ובפרט בהביטול וההתקשרות אל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא הדור, "הנשיא הוא הכל", שבכל אחד ואחד - מציאותו וכל ענייניו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור, על-ידי זה שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור - משה רבנו שבדור, גואל ראשון הוא גואל אחרון - שעניינו העיקרי "להביא לימות המשיח" בפועל ממש.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת וארא תשנ"ב, ספר השיחות תשנ"ב, כרך א, עמ' 266)

העלייה שתתגלה לעתיד-לבוא

אף-על-פי שהמעמד ומצב הגלות הוא עניין של ירידה - הרי ירידה זו צורך עלייה, היינו שדווקא על-ידי ירידת הגלות באים לתכלית העילוי הנפעל בעת הגאולה. ויתירה מזו: בפנימיות העניינים - הרי ירידת הגלות עצמה היא עניין של עלייה. אלא שבגלוי הרי זה מתבטא בעת הגאולה. ולכן, פרשת וארא המדברת אודות עניין הגאולה, שייכת גם לחומש "שמות" (שעניינו גלות), כי פנימיות ירידת הגלות היא - העילוי שיהיה בעת הגאולה. וזהו גם כללות עניין ההסתלקות וההילולא:

כללות ההסתלקות היא (בגלוי) עניין של ירידה כו', ולכן, ישנו העניין דאמירת קדיש, וכיוצא-בזה. אבל פנימיות התורה מגלה את הפנימיות והאמת שבזה - שאין זה עניין של ירידה חס ושלום, אלא אדרבה: "צדיקא דאתפטור אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיוהי". ועד שזוכים לתכלית העילוי שבזה - כאשר יקויים הייעוד "והקיצו ורננו שוכני עפר", לעתיד לבוא.

וההכנה לזה היא - מעשינו ועבודתינו במשך זמן הגלות, באופן ד"וארא אל אברהם, אל יצחק ואל יעקב", היינו, כאשר עבודת בני-ישראל היא בדוגמת אופן עבודת האבות - שהרי "מעשה אבות סימן לבנים"...

והנה, על-ידי כללות העבודה על-פי ההוראות של בעל ההילולא (לאחרי הנתינת כוח הנמשכת בשבת מכרכים חודש שבט), באופן ד"זרעו בחיים" - זוכים בקרוב ממש לקיום הייעוד "והקיצו ורננו שוכני עפר", ובעל ההילולא בתוכם - בגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו.

(מהתוועדות שבת פרשת וארא, מכרכים החודש שבט, תשמ"ב. התוועדויות תשמ"ב כרך ב, עמ' 731-730, בלתי מוגה)

הצלת ילדי טהרן - תשל"ט

אלף ילדים יצאו מפרס בשנת תשל"ט במבצע מיוחד • בעזרת צוות מצומצם של עסקנים חב"דיים זכו לקבל חינוך יהודי תורני בשכונת קראון הייטס, שנרתמה לקליטתם • במקביל ביקש הרבי לקלוט ילדים במוסדות תורניים ודתיים בארץ-ישראל • שיגר משלוח מנות לניצולים וביקש לאכול מה'מרור' שהוכן עבורם ללילות-הסדר... • רשימה ראשונה

יוצאי פרס – חגגו פורים

התוועדות פורים תשל"ט. במהלך ההתוועדות - בשיחה החמישית - פונה הרבי לפתע ואומר (שיחות קודש תשל"ט כרך ב' עמ' 272-271):
 כיון שנוכחים כאן כאלה שלא מכבר הגיעו מפרס - יאמרו אפוא כולם ביחד 'לחיים', והקהל (ה'עולם') מסתמא יסייע להם, ובניגון של שמחה.
 הרבי הוסיף:
 אינני יודע אם הם מבינים אידיש - יתרגם להם מישהו לפרסית.
 הת' הרצל אילוליאן תירגם להם את דברי הרבי והם אמרו 'לחיים'.
 אחר-כך הורה הרבי שהם ינגנו ניגון שלהם, והם אכן ניגנו את הניגון "יגדל אלקים חי וישתבח" במנגינה המיוחדת להם, ושוב נתבקשו על-ידי הרבי לסיים באמירת 'לחיים'. כשעשו כן כולם יחד נענו על-ידי הרבי ב"לחיים ולברכה" ואחר-כך החל הרבי לנגן "ממצרים גאלתנו".
 (בין התחלת הניגונים פנה הרבי להרה"ח הרב יואל שי' כהן ודיבר עמו על קליטת הניגון והפנמתו).
 היתה זו הפעם הראשונה שהרבי חשף ברבים

את פרשת הצלת הילדים מאירן.

אגב, הרבי גם ביקש לשלוח 'משלוח מנות' אישי בשמו לכל אחד ואחד מהילדים.

הדפסת תניא בצל ההתראות

בשנת תשל"ח הודפסה מהדורת ספר התניא בטהרן שבפרס והיא המהדורה היקט - האחרונה של שנת תשל"ח: "קוט. כנ"ל אות פה. טעהראן, פרס, ה'תשל"ח. רכז דף".
 הרב הרצל אילוליאן והרב שלום דובער העכט הגיעו יחד בר"ח אב תשל"ח לטהרן. הרב אילוליאן דיווח למזכירו של הרבי על תוצאות פעולותיהם בקהילה היהודית שם, ובינתיים ניכרה השפעה לטובה אצל בני הנוער, שמקצתם החלו ללבוש ציצית. באחת משיחות הטלפון נמסרה לראשונה אזוהרה מפני סכנות צפויים במדינה כמו איראן. אחר-כך הצטרף הרב יוסף יצחק רייטשיק (ע"ה) - שכבר בשנת תשל"ו שהה בטהרן עם עמיתו - יבלחט"א - הרב יוסף גרליצקי. הפעם הוא גויס למשימה על-ידי הרב אילוליאן כדי לעזור בהדפסת מהדורת התניא.

הצלת הנערים

ספרדית: "אמן, כן יהי רצון". החל לנגן "ושמחת" ויצא. אחד המלווים שאל את הרבי: אלו כל הילדים מפרס? – והרבי הגיב: זו רק התחלה!...

גם את הנערות והבחורות יוצאות פרס שקיימו סדר ב'מכון חנה' ביקר הרבי. בשיחה אליהם בירכן (אף ברכה זו הוגהה ונדפסה ב'לקוטי שיחות' שם), ובין השאר איחל שעוד בשנה הבאה "יתראו עם כל היהודים בירושלים עיר הקודש, ושם תמשיכו את ה'סדר' עם משפחותיכם".

קודם לכן בערב פסח מסר הרבי הרבה מצות עבור סדרים אלו של יוצאי פרס, וביקש שיביאו בעבורו ארבעה או שמונה כזיתים של 'מרור' ממה שהכינו עבורם!... (שיחות קודש תשל"ט כרך ב' עמ' 758).

גם בשנת תשמ"א בירך הרבי את התלמידים והתלמידות שיחיו יוצאי פרס. בעת ביקורו לפני עריכת הסדר, ליל א' דחג הפסח (ליקוטי שיחות כרך כב עמ' 284) אמר:

השם יתברך יברך את כל אחד ואחת מכם בחג הפסח כשר ושמוח.
ובהמשך התבטא:

והעיקר – שמושיח יבוא בכל הלשונות ובכל המקומות, היינו שמושיח יבוא מיד באופן שיהיה ניכר בכל הלשונות ובכל המקומות.
אחרי תרגום הדברים לפרסית איחל הרבי: אמן כן יהי רצון.
[וראה שיחות קודש תשמ"א כרך ג' עמ' 824].

"יראת שמים שבהם"

פרס לא היתה מקום חדש ב'מפת העבודה' של הרבי. באחת מאיגרותיו בתחילת הנשיאות (ט' אלול תשי"א – אגרות קודש כרך ד' עמ' תסד) הגדיר הרבי את אופי הפעילות הנדרשת בארצנו-הקדושה, ומציין כי עליה להקיף "שטחים היותר גדולים ומספר אנשים ונשים וטף היותר גדול".
הרבי ממשיך:

תשומת לב מיוחדת בכל הזכר-לעיל דורשים אחינו בני תימן, פרס וכו' אשר מצד אחד אין להם לעת-עתה שום ידיעה מתנועת החסידות תורתה

הרב שלום-בער העכט החל לחפש בניו-יורק שליח קבוע לאירן, ובניתיים החלו ניצני הפיכה. בשלב זה פנו אנשי הקהילה אל ניצני הרבי בבקשה, לעזור להם להוציא את הילדים ובעיקר את הבנות, כשהעילה העיקרית היא לשם לימודים, וכך ניתן יהיה להוציא ילדים בגילאים שבע-שמונה ועד שלושים. לפני ראש השנה תשל"ט חזר הרב אילוליאן ובידו רשימה ראשונה של ילדים. הרב יעקב יהודה העכט (ע"ה), שעמד בראש הארגון "ועד מגיני ומרחיבי החינוך הכשר", נרתם לקליטתם בארצות-הברית.

הרב הכט קיבל מכתב ארוך מהרבי ובו הרבה ברכות חמות על הפעילות בנושא. ואכן, הוא התמסר בכל מרצו לקליטת הילדים, והכניס את כולם במסגרת המוסדות שתחת הנהלתו – 'הדר התורה' ו'מכון חנה'. הוא אף נכנס בעקבות הפעילות לחובות של 3 מליון דולר, אך לא אמר נואש (פרטים על פרשה זו התפרסמו בשעתו, ב'כפר חב"ד' גיליון 630 עמ' 27-20, שם התקיים רב-שיח על הפרשה).

באחרון-של-פסח תשל"ט (שיחות קודש תשל"ט כרך ב' עמ' 525) התבטא הרבי:
וכפי שנזכרו שעלי-ידי השתדלות עד עתה, הצליחו באופן שלמעלה מדרך הטבע – על-אחת-כמה-זכמה אם יוסיפו בהשתדלות, יצליחו עוד יותר.

זו רק התחלה...

בליל א' דחג-הפסח תשל"ט ביקר הרבי בכמה מקומות בשכונת שבהם התקיימו סדרי פסח, ובין השאר ביקר בנפרד בשני סדרים של יוצאי פרס. תחילה אצל הנערים באולם 'ופרצת'. הרבי דיבר באידיש (הברכה הוגהה לאחר-מכן ונדפסה בליקוטי שיחות כרך יז עמ' 460), ואחר-כך תירגם אחד הנוכחים את הדברים לפרסית.
עם סיום התרגום ענו הנוכחים בהברה ספרדית: כן יהי רצון. והרבי החרה אחריהם גם כן בהברה

בטח יעניין את כבודו לדעת שאחת מהחברות שהופיעו על-ידי ה'מרכז לעניני חינוך' שלנו נתרגמה [תורגמה] לשפה הפרסית.

הרבי מעיר:

ומפני סיבה נפסק הדבר ולא נתרגמו שאר החוברות מסוג זה...

גם כשביקש הרבי להשיג ספרים עבור ספרייתו, ציין (אגרות קודש כרך ו' עמ' רל) "אשר כמה ספרים מסוגים אלו הובאו לארץ-הקודש ת"ו על-ידי העולים הספרדים מ... פרס וכו'".

בהזדמנות מסוימת סיפר הרבי כי כתב יד של מאמר חסידות הגיע לידו על-ידי רב יוצא פרס שטרח לשגרו אליו.

אולם כל אלו היו רק סנוניות ראשונות בקשר המיוחד שבין הרבי ויהדות פרס.

ודרכיה, ומצד שני מוכשרים הם ביותר, מצד היראת שמים שבהם והתקשרות בתורת הקבלה ואמונת צדיקים, לקבל כל דבר אמת שיורו אותם בתורת דא"ח שנחלו לנו כ"ק נשיאינו רבותינו הקדושים, זכר צדיקים וקדושים לברכה לחיי העולם הבא.

[איגרת זו חזרה ונדפסה (בטעות?) תחת תאריך 'ט' אלול תשי"ד באגרות קודש כרך כא עמ' רסט].

בשנת תשכ"ג פנה אל הרבי מר אריה (לובה) אליאב (אגרות קודש כרך כב עמ' שפב), אחרי שכבר עמד בקשרים עם הרבי (השווה שם עמ' שכט), ודיווח לרבי כי הוא מוכן להיות לעוזר בהיותו בפרס. הרבי הודה לו על-כך: "הננו לאשר קבלת מכתבו מ - 4/12/62, ותשואת-חן עבור נכונותו להיות לעוזר בהיותו בפרס..".

בהמשך מציין הרבי:

פרשת וארא

וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה' (ו,ב)

מבואר בחסידות, שיש כאן תשובה לשאלת משה "למה הרעותה לעם הזה": הקב"ה הודיע למשה, שהמטרה והתכלית של גלות מצרים היא התגלות שם הוי', וכדי לזכות לגילוי נעלה זה, צריכה להיות תחילה גלות קשה ביותר.

כשם שהדבר היה בגאולת מצרים, כן גם בגאולה העתידה, שאינה גאולה גשמית בלבד, ואף לא גאולה רוחנית סתם (גאולה מיצרי-הרע), אלא גילוי שם הוי'.

זה גם עומק כוונת הרמב"ם בסיום ספר היד - "שלא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד". בתחילת ספרו, לגבי מצוות ידיעת ה', לא הזכיר הרמב"ם שם הוי' במפורש (אלא רק בראשי-תיבות - "יסוד היסודות ועמוד החכמות"), וכתב "לידע שיש שם מצוי ראשון". אבל כאן - כשעוסק בגאולה העתידה - מדגיש הרמב"ם וכותב במפורש, "לדעת את ה'" - גילוי שם הוי'.

(לקוטי-שיחות כרך לא, עמ' 26)

ויאמר אליו אני ה' (ו,ב)

בפרשה הקודמת מסופר על טענת משה: "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה", היינו שפרעה לא שת ליבו לשם הוי', באמרו "מי הוי'" - כי שם הוי'" מכוסה ומוסתר בשם "אלוקים", כדוגמת השמש בנרתיקה. השגת פרעה היתה רק באותיות 'מי' של שם "אלקים", כלומר, באותיות האחרונות (המבטאות את הדרגות הנמוכות) משם זה. לכן אמר "מי הוי'" - שם הוי' מלרובש ומוסתר באותיות 'מי' של שם אלוקים ואינו מתגלה בעולם.

על זה אמר הקב"ה למשה "אני הוי'" - על-ידי השפטים שאעשה בו (הנמשכים משם הוי'), יכיר גם פרעה בשם הוי' (כפי שהוא ללא מגן ונרתיק).

(אור תורה, פר' וארא דף כו עמ' א)

וארא אל אברהם (ו,ג)

"וארא" הוא לשון עבר וגם לשון הווה. זאת אומרת, שהתגלות זו, שהיתה אל האבות, קיימת גם עתה בנשמות ישראל. שהרי בנשמתו של כל אחד ואחד מישראל יש בחינת 'אברהם' שבה (מידת האהבה לה'), בחינת 'יצחק' שבה (מידת היראה), ובחינת 'יעקב' שבה (מידת הרחמים). כשמתגלות מידות אלה הרי זה בדוגמת ההתגלות האלוקית אל האבות.

(אור-התורה שמות כרך ז עמ' ב תקפ"ט)

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב (ו,ג)

וארא: אל האבות (רש"י)

מה מוסיף רש"י בפירושו על לשון הכתוב?

אלא רצונו של רש"י לומר לנו שההתגלות האלוקית אל אברהם, יצחק ויעקב לא היתה בגלל מעלתם הפרטית של כל אחד ואחד מהם, כי אם משום שהם היו אבות האומה. הם, האבות, מסרו את כל מה שקיבלו לבניהם אחריהם.

(לקוטי שיחות כרך ג עמ' 860)

ובני קורה אסיר ואלקנה ואביאסף (ו,כד)

"אסיר (271) אלקנה (186) אביאסף" (154) = בגימטרייה "תורה" (611).
ללמדך: שבני קורה עשו תשובה והאמינו במשה ובתורתו, לא כקורה אביהם שכפר בתורת משה.

(לקוטי לוי יצחק לווהר חלק ב דף רפז)

הוא אהרון ומשה... הוא משה ואהרון (ו,כ"ז)

'משה' - עניינו לימוד התורה. 'אהרון' עניינו - עבודת התפילה (שהרי תפילה באה במקום קורבנות, שהקריבו הכהנים).

לפעמים יש להקדים את 'משה' ל'אהרון' - על האדם לעסוק בתורה ובמצוות כדי שיוכל אחר כך להתפלל מאהבה. ולפעמים יש להקדים את 'אהרון' ל'משה', דהיינו שהאדם יעורר אהבת ה' בליבו בתפילה, כדי שיוכל אחר כך לעסוק בתורה ומצוות כדבעי.

(לקוטי תורה במדבר פרשת מסעי, דף פג עמוד ג)

* * *

'משה' מסמל דרך עבודה שהיא על-שכלית ואילו 'אהרון' - עבודה שכלית.
ישראל - מסמלים את הנפש האלוקית, ופרעה - את הנפש הבהמית.

בפסוק הראשון (כו), כשמדובר על בני ישראל ("הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים") הקדים הכתוב את אהרון למשה, ואילו בפסוק שלאחריו, כשמדובר על פרעה ("הם המדברים אל פרעה מלך מצרים"), הקדים הכתוב משה לאהרון.

מדוע? משום שכדי להשפיע על הנפש האלוקית ולעוררה באהבת ה' די בבחינת אהרון. לכן כשמדובר על 'ישראל' הקדים הכתוב אהרון למשה. אבל כדי לעורר גם את הנפש הבהמית לאהבת ה', הדבר צריך לבוא מדרגה נעלית יותר - בחינת משה. לכן כשמדובר על 'פרעה' הקדים הכתוב משה לאהרון.

(אורי התורה שמות כרך א עמ' רכד ועמ' רל)

נתתיך אלוקים לפרעה (ז,א)

אנו רואים, כי לעיתים יש בכוח הצדיק לבטל ולהכניע את הרשע ולעיתים נבצר ממנו לעשות כן. סיבת הדבר: אם ניצוצות הקדושה המצויים ברשע כבר 'נתבררו' וחזרו למקורם - יכול הצדיק להכניעו. אך אם טרם 'נתבררו' - לא יוכל לו. אולם הקב"ה יכול להשפיל את הרשע אפילו בשעה שיש בו עדיין ניצוצות קדושה.

ומכיוון שעדיין היו הרבה ניצוצות בפרעה ובמצרים, היה צריך שמשה יהיה בבחינת אלוקים לפרעה, כלומר, שהקב"ה ימשיך בו כוח אלוקי כזה שיוכל לבטל ולהכניע את פרעה ומצרים.

(פלאח הרימון שמות עמ' סד)

הלכות ומנהגי חב"ד

יום המישי

ראש־חודש שבט

[מנהגי ראש־חודש פורטו לאחרונה בגיליונות: תתמ"ה, תתנ"ג, תתנ"ד. כאן נוספו כמה ביאורים, הלכות והנהגות].

התוועדות: "ההתוועדות דסעודה שלישית, שבת מברכים, ויומי דפגרא - בראשי חדשים ומועדי אנ"ש - צריכים להתקיים בבית־הכנסת"³.
עבודה פנימית: בכל ראש־חודש, באחד לחודש, נהג כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע לומר: "חודש טוב! שנתייגע בעבודה בפועל כדי לחוש את החיות פנימי בהרגש בפועל, הרגש המביא לידי פועל במידות טובות ובהרחבת הבנה והשכלה של חסידות"⁴.

גילוי משיח: בראש־חודש מתגלה בכל אחד ואחד מישראל ניצוץ משיח שבו, בחינת היחידה, שהיא ניצוץ מבחינת יחידה הכללית, נשמתו של המשיח, וגילוי זה פועל חידוש בכל מציאותו ובכל ענייניו, שנעשים חדורים בבחינת היחידה. והעיקר, שעל־ידי זה נעשה התגלות וביאת משיח

שבת־קודש פרשת וארא

כ"ה בטבת

השכם בכורך - אמירת תהילים בציבור. אחר־כך לומדים כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר־כך התפילה.
מברכים החודש. המולד: יום שלישי אור ליום רביעי, בשעה 10:32 ו־5 חלקים.
ראש חודש שבט ביום החמישי¹.
אין אומרים 'אב הרחמים'.

יום התוועדות. ההתוועדות - בבית־הכנסת.
"בשבת מברכים שבט צריך כל אחד ואחד לקבל על עצמו להוסיף ביתר שאת וביתר עוז במעשיו, תורתו ועבודתו של בעל ההילולא... ובפרט בהביטול וההתקשרות אל... "הנשיא הוא הכל", שבכל אחד ואחד - מציאותו וכל ענייניו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור, על־ידי זה שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור... שענינו העיקרי "להביא לימות המשיח" בפועל ממש"².

יום רביעי

כ"ט בטבת - ערב ראש־חודש

בתפילת מנחה אין אומרים תחנון.

(3) היום־יום ל' ניסן, מאג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ה עמ' שלג (וצ"ע מפני מה לא נעתק בס' המנהגים). להעיר מאג"ק שלו ח"ז עמ' שכד (ובמבוא לקונטרס ומעין עמ' 4): "רגילים היו אנ"ש להתוועד שתי פעמים בשנה, ביו"ד וי"ט כסלו... ומאז נוסדה ישיבת תורת, הנה בשנת תרנ"ח, ע"פ הוראת... [כ"ק אדמו"ר מהרש"ב, הוסיפו] לסדר בכל ראש־חודש התוועדות התלמידים...".

(4) תרגום מאידיש - אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג עמ' תמ. וראה 'ספר המאמרים־מלוקט' לכ"ק אדמו"ר חלק ד עמ' רס: "כי בראש חודש הוא מולד הלבנה... דלית לה מגרמה כלום. וכן הוא בישראל, שדומין ללבנה ומונין ללבנה, שבראש חודש הוא זמן מוכשר לגלות כח הביטול שישנו בכל אחד מישראל".

(1) בה"א הידיעה - כן הוא בלוח כולל־חב"ד, וכך נהגו אצל הרבי. בסידור 'תורה אור' ועוד, תיבת "ביום" אינה מנוקדת, ואחריה '(פלוני)'. בסידור תהלת ה' נדפס "ביום", ומתאים ללוח. (בסידורים אחרים, כמו 'אוצר התפילות' ועבודת ישראל, נדפסה גם תיבת "בְּיוֹם" ללא ה"א הידיעה).

(2) ספר השיחות ה'תשנ"ב ח"א עמ' 266.

שחרית: חצי הלל¹⁴, ואברהם זקן, זכדיה¹⁵, קדיש תתקבל. שיר של יום, הושיענו, ברכי נפשי, קדיש יתום.

קריאת התורה: קוראים לארבעה עולים בפרשת פינחס (במדבר כח, א-טו): כהן - וידבר... עולה תמיד". לוי - חוזר "ואמרת להם" (וממשיך עד)... "רביעית ההין". שלישי - "עולת תמיד... ונסכה". רביעי - "ובראשי חדשיכם... ונסכו". חצי קדיש. הגבהה וגלילה. אשרי, ובא לציון. הש"ץ מסיים 'ובא לציון' לעצמו, ולא בקול רם. אומרים 'הללו' ומכניסים ספר-תורה לארון-הקודש. חולצים תפילין דרש"י ומניחים תפילין דרבנן-תם. קריאת-שמע, קדש, והיה-כייביאך. שש זכירות. חולצים תפילין דרבנן-תם¹⁶. הש"ץ אומר (ולפחות מסיים בקול¹⁷) איזה מזמור, חצי קדיש, תפילת מוסף.

התורה" כמ"ש בשו"ע אדמוה"ז סי' קפג ס"א (ודלא כמ"ב בס' הפסק בתפלה פ"ג ובמילואים, גם במהדורתו החדשה, לחדש שבין 'יעלה ויבוא' ל'בונה ירושלים' נקרא ג"כ "בין הפרקים". וע' מש"כ בזה בס' פסקי תשובות סי' קפג הערה 64).

14 לעניין הפסקה לעניית אמן בהלל דר"ח וחיהמ"פ, ראה המסקנה ב'התקשרות' גיליון תמא, שלפי אדה"ז כנראה אין לענות יותר מאשר בברכות ק"ש (ודלא כמ"ש כמה מלקטים ובגיליון שלה), וש"נ.

15 ראה בעניין זה ב'סידור רבינו הזקן עם ציונים, מקורות והערות' על אתר (עמ' תפא, ובקונטרס המילואים שלו, עמ' סד).

16 בכף-החיים סי' צא ס"ק כו הביא מס' יפה ללב, שאלה שצריכים לחלוץ מלבד העליון מפני הנחת תפילין על הזרוע, צריכים לחזור וללבושם אחר-כך כי אין כבוד לעמוד כך לפני המלך ולהתפלל, יד חולצת ויד לובשת, עיי"ש. אבל בס' 'מנהג ישראל תורה' שם ס"ק ד הביא ש'רבים אין נוהגין בזה. וי"ל דכיוון דקשה ללבוש הבגד העליון על התפילין הוי כמצותו בכך", עיי"ש. ואכן מנהגו להשאיר את הזרוע ללא השרוול (אגב: הרה"ח ר' דובער חן ע"ה מסר בשם הבעש"ט שאין להכניס את השרוול מתחת האבנט), ואף לתפילת מוסף אין מחזירים את השרוול, וכן נהג הרבי.

17 ב'סידור רבינו...' הנ"ל עמ' תפג, הביא בשאלה אם צריך שכל הציבור ישמעו זאת, את דעת המטה אפרים (סי' תק"צ סל"ח) שהש"ץ יכול לומר זאת בלחש, ומאיידך דעת הקצות השלחן (סי' טז בבדי השלחן ס"ק ו לעניין קדיש דרבנן, ועוד פוסקים שנשמנו בס' אשי ישראל פט"ו הערה ק) שהלימוד צ"ל במעמד עשרה. והעיקר - יש לציון את ההוראה לעשות ככתוב בפנים, מסיפור הנהגת הרבי בזה בס' המנהגים עמ' 6.

צדקנו ועד כפשוטו ממש, נשמה בגוף, "מלך מבית דוד"⁵.

עניינו של ראש-חודש שבט: "בעשתי עשר חודש באחד לחודש... הואיל משה (כולל אתפשוטותא דמשה שבכל דור) באר את התורה", "בשבעים לשון פירשה להם"⁶ - זו עבודתו המיוחדת של נשיא דורנו בהפצת התורה והמעיינות גם לאלו שנמצאים במעמד ומצב ד"אחר", שבשביל שיהיו במעמד ומצב ד"בן" (כפועל ובגילוי), צריכים לתרגם להם ענייני התורה "בשבעים לשון"⁷. **ערבית:** לפני שמונה-עשרה אין מכריזים 'יעלה ויבוא'⁸, אבל טופחים על השולחן, להזכיר לציבור לומר זאת.

ברכת המזון: טעה ולא הזכיר 'יעלה ויבוא' בברכת המזון (הערב או מחר, עד לפני השקיעה של מוצאי ראש-חודש⁹), ונזכר אחר שאמר "ה" של "בונה ברחמיו ירושלים" אומר "ברוך". שנתן ראשי חודשים לעמו ישראל לזכרון", בלא חתימה. אבל אם נזכר אחר שאמר תיבת 'ברוך'¹⁰ של הברכה הבאה, "הטוב והמיטיב", אינו חוזר.

התחיל סעודתו מבעוד יום ואכל כזית, ונמשכה סעודתו אפילו כמה שעות אחר צאת היום - מזכיר 'יעלה ויבוא' בברכת המזון, בתנאי שעדיין לא התפלל ערבית¹¹.

ב'יעלה ויבוא' המברך מגביה קולו מעט והשאר עונים 'אמן' על 'זכרנו... לטובה', 'זכרנונו בו לברכה', 'והושיענו... טובים'¹² - "בין הפרקים ובסוף ברכה זו (השלישית)¹³.

5 ספר-השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 123.

6 דברים א, ג'ה ובפירושו רש"י.

7 ספר-השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 188 הערה 7.

8 ע"פ סידור אדה"ז.

9 קצות-השולחן סי' מז ס"ד ע"פ סידור אדה"ז.

10 שו"ע אדה"ז סי' קפח סו"ס י. סידור אדה"ז. ולא התקינו לומר 'יעלה ויבוא' ב'הרחמן' כמו שהורו למי ששכח להזכיר 'ועל הניסים', משום הזכרת שמות שיש בו, שם סעיף יב.

11 שו"ע אדה"ז שם סעיף יז.

12 ראה מקור מנהג ענייה זו (בכלל) מרב האי גאון, בשער-הכולל פ"ט ס"ק לו.

13 לקוטי-שיחות חכ"ד עמ' 380. ופשוט, שהכוונה שמותר לענות רק בין 'בונה ברחמיו ירושלים' לברכה רביעית, ששם אין את הטעם שג' הברכות צ"ל "לכתחילה בתכיפה אחת מן

[בחדש מרחשוון תשל"ח שאל אחד השלוחים את הרבי בעניין עריכת חתונה, והזכיר כמה תאריכים אפשריים וכתב סברות לכאן ולכאן, וביניהם התאריך "אור ליו"ד שבט". הרבי מחק תאריך זה¹⁸, והוסיף: "ידוע דעתי

(18) השליח הציע לרבי את התאריכים: יב טבת, ז שבט, אור ל' שבט, ז אדר; והרבי מחק רק את יו"ד שבט, ולא את התאריכים שלפניו ושלאחריו. לדברי השליח לא מצאו לכך הסבר אחר מלבד האמור. ראה 'התקשרות' גיליון תרלג. וצ"ע הטעם (ואולי הוא הוראה פרטית), כי אף שבט"ז וש"ך (יו"ד שצה ס"ק ג) ס"ל שבכל יארציט אין להשתתף בסעודה של שמחה, וכן נפוץ לנהוג לגבי יא"צ פרטי בין אנ"ש - הרי

אין זה נהוג כלל לגבי ימי הילולא של רבותינו, ואדרבה ידוע שנהוג לערוך נישואין בימים אלו, וראה באג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע (כרך יא עמ' יא) על חתונה שנערכה לא' מתלמידי תו"ת ביום ההילולא הראשון של אביו נ"ע (תרפ"א) ללא כל הסתייגות. וכן בס' ימי בראשית (עמ' 123) מובא אודות נישואי בתו של הרב רפאל נחמן הכהן ז"ל (מתלמידי התמימים בליובאוויטש) להרב יצחק גנובורג ע"ה באור לב' ניסן תש"י, שהרבי ענה לו שלא ידחו ח"ו את הנישואין (מפני ההסתלקות ביו"ד שבט דאז), ולא עלה על הדעת למנוע 'הילולא' ביום הילולא, וראה 'התקשרות' גיליון תשנ"ז עמ' 16. (19) קונטרס 'השליחות לארה"ק, תשל"ו-רשתל"ח, עמ' ק.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש